

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 7Csp/86/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119387877
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Puklušová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2020:6119387877.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudkyňa JUDr. Darina Puklušová, v právnej veci žalobcu: Poštová banka, a.s., IČO: 31 340 890, so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava - Staré Mesto, právne zastúpený: Advokátska kancelária RELEVANS s. r. o., IČO: 47 232 471, Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava-Staré Mesto proti žalovanej: C. F., X.. XX.X.XXXX, L. S. XX/XX, XXX XX R. P., zastúpenej splnomocneným zástupcom Občianskym združením ZASTAVME ÚŽERU - Občianske združenie na právnu ochranu občana a finančného spotrebiteľa, so sídlom Pod Hájom 1367/169-44, 018 41 Dubnica nad Váhom, IČO: 51255022, o zaplatenie 4.680,79 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku zaplatiť žalobcovi istinu 4.406,66 Eur, úrok z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 3 930,98 Eur od 10.9.2019 do zaplatenia.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietá.

III. Priznáva žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 89,94 %, o ktorých výške súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca podal na upomínací súd dňa 29. 6. 2020 žalobu, ktorou sa domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 4.680,79 eur s prísl. titulom nesplateného úveru a zároveň požadoval plnú náhradu trov konania.

2. V odôvodnení žaloby uviedol, že dňa 2. 8. 2016 uzatvoril so žalovanou Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 1688765824 (ďalej len „Zmluva“), ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli Obchodné podmienky pre spotrebiteľské úvery, pričom žalovaná svojím podpisom potvrdila, že sa s týmito dokumentami oboznámila a súhlasí s ich obsahom. Na základe Zmluvy žalovanej bol poskytnutý účelový úver určený vo výške 4.640,- eur na refinancovanie skoršieho úveru so zostatkom 3.498,97 eur.

3. Žalovaná bola v súlade s podmienkami úverovej zmluvy povinná splácať úver mesačnými splátkami vo výške 83,62 eur, pričom splatnosť prvej splátky bola dohodnutá na 20. 9. 2016 a splátka bola splatná vždy do 20. dňa príslušného kalendárneho mesiaca, konečný termín splatnosti bol určený na 20. 8. 2024, pričom celková čiastka, ktorú mala žalovaná zaplatiť, bola určená na sumu 8.027,27 eur.

4. Podľa Úverovej zmluvy je v prípade nesplácania úveru žalobca oprávnený vyhlásiť úver za predčasne splatný. Žalovaná poskytnutý úver riadne nesplácala, čím sa dostala do omeškania, na čo ju žalovaný podľa § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upozornil. Zároveň ju upozornil na možné vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru. Nakoľko žalovaná na upozornenie nereagovala, vyhlásil dňa 14. 6. 2017 úver za predčasne splatný, čo písomne žalovanej oznámil, k čomu súdu predložil potvrdenie o

odoslaní a upozornenie na vznik práva na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru tak isto s potvrdením o odoslaní.

5. Žalovaná po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru uhradila 18 splátok po 30,- eur, 2 splátky po 15,- eur a poslednú splátku k 9. 9. 2019 vo výške 60,- eur. Žalobca k tomu predložil dôkaznú listinu - výpis z aktuálneho stavu úveru - zaplatené splátky, vyhotovený z bankového informačného systému žalobcu.

6. Pred podaním žaloby vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy, ktorú žalovaná doposiaľ neuhradila.

7. Žalovaná sa v zmysle zmluvy zaviazala vrátiť žalobcovi istinu, zaplatiť mu úroky, poplatky, a iné peňažné plnenia podľa zmluvných dokumentov. Žalovanej vznikla povinnosť v zmysle dojednania zaplatiť úrokovú sadzbu vo výške 14,90 % ročne (zmluvné úroky) napriek tomu, že v súlade s Obchodnými podmienkami je žalobca v prípade, ak sa stane úver predčasne splatný, oprávnený ďalej úročiť nesplatenú istinu úveru úrokom dojednaným v zmluve, žalobca si zmluvné úroky predmetnou žalobou po zosplatnení úveru voči žalovanej neuplatňuje. Uplatňuje si zákonné úroky z omeškania vo výške 5 % od momentu zosplatnenia úveru.

8. Platby vykonané žalovanou po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru sa započítavajú prednostne na istinu, určujúcim dátumom pre začatie úročenia zákonným úrokom, a to percentom z dlžnej istiny po vykonaní poslednej úhrady je deň nasledujúci po poslednej vykonanej platbe zo strany žalovanej.

9. Na základe vyššie uvedených skutočností sa žalobca domáha od žalovanej zaplata istiny vo výške 3.930,98 eur, vyčíslených úrokov z istiny vo výške 265,13 eur (súčet dlžného zmluvného a zákonného úroku z omeškania od poskytnutia úveru do vyhlásenia jeho predčasnej splatnosti), vyčíslený zákonný úrok z omeškania vo výške 475,68 eur (od momentu zosplatnenia úveru do vykonania poslednej úhrady žalovanou) a zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z istiny od 10. 9. 2019 až do zaplata istiny a poplatky vo výške 9,- eur.

10. Žalobca spolu so žalobou predložil predmetnú Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, výzvu na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 18. 5. 2017, a výzvu na úhradu dlžnej sumy zo 14. 6. 2017 s oznámením o predčasnej splatnosti úveru ku dňu 14. 6. 2017, pripojené podacie hácky preukazujúce odoslanie týchto výziev a doručenkú o prevzatí výzvy (zo dňa 14. 6. 2017) preukazujúca prevzatie tejto písomnosti dňa 23. 6. 2017 žalovanou a predžalobnú výzvu zo dňa 26. 8. 2019.

11. Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní vydal dňa 16. 10. 2019 platobný rozkaz, proti ktorému žalovaná podala v zákonnej lehote odpor.

12. V konaní bola zastúpená Občianskym združením na právnu ochranu občana a finančného spotrebiteľa s názvom „Zastavme úžeru“. Navrhovala žalobu v celom rozsahu zamietnuť z dôvodu, že predmetná Zmluva o spotrebiteľskom úvere je v celom rozsahu absolútne neplatná. K tomuto tvrdeniu uviedla, že žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 4.640,- eur, ktorého účelom je refinancovanie staršieho úveru vo výške 3 498,97 Eur (bod 2.3 Zmluvy) a poskytnutie nového úveru vo výške 4 640 - 3 498,97 = 1 141,03 Eur.

S poukazom na výpis z osobného úverového účtu č. XXXXXX-XXXXXXXXXX za obdobie 1.1.2016 - 31.12.2016, z ktorého vyplýva, že suma 3 498,97 Eur bola poukázaná na úverový účet staršieho úveru č. R. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX a čiastka 1 141,03 Eur bola ponechaná na tomto účte, žalovaná uviedla, že si len túto čiastku vybrala v hotovosti.

13. Refinancovaným (starším) úverom je úver poskytnutý na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere dobrá pôžička č. 1546710046 zo dňa 29.9.2015.

V prípade Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 1688765824 zo dňa 2.8.2016 nejde o zmluvu o úvere alebo pôžičku v pravom slova zmysle. Takáto zmluva je svojím obsahom v skutočnosti dohodou o zmene záväzku (privatívnou nováciou) v zmysle § 516 Občianskeho zákonníka, ktorým sa doterajší záväzok nahrádza záväzkom novým z titulu úveru alebo pôžičky. Žalobca ako veriteľ teda poskytol žalovanej ako spotrebiteľke úver na refinancovanie jej skoršieho záväzku u toho istého veriteľa, teda u samého seba.

14. Podmienkou platnosti dohody o novácii je ale existencia pôvodného záväzku, ktorý sa má novým úverom resp. pôžičkou nahradiť. Žalovaná má zato, že žalobca neunesol dôkazné bremeno

a nepreukázal existenciu záväzku žalovanej voči nemu v čase uzavretia zmluvy, ktorou sa mal refinancovať predchádzajúci nesplatený úver vo výške 3 498,97 Eur. Jeho špecifikáciu len výškou sumy v bode 2.3 Zmluvy bez uvedenia čísla úverovej zmluvy, dátumu uzatvorenia tejto zmluvy, vyčíslenia zostatku tohto úveru a určenia, z čoho dlžná čiastka konkrétne pozostáva, považuje žalovaná za neurčitú a nezrozumiteľnú.

15. S poukazom na uvedené žalovaná má zato, že Zmluva o spotrebiteľskom úvere pod č. 1546710046 zo dňa 29.9.2015 neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia tejto zmluvy (29.9.2015), a to ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere: uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. RPMN a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť je nesprávne vypočítaná, nakoľko poisťné nebolo zahrnuté do RPMN a aj do celkovej čiastky ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť za úver. V zmluve je uvedená celková čiastka vo výške 7 365,59 Eur, pričom správne má byť $73,37 \times 108 = 7\,923,96$ Eur.

16. Žalovaná má zato, že poisťné malo byť zahrnuté do RPMN a aj do celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť za úver, pretože ako vyplýva z obsahu zmluvy nešlo o dobrovoľnú doplnkovú službu, čo jasne vyplýva z obsahu zmluvy, z čoho vyplýva, že poisťenie je včlenené do samotného textu zmluvy a túto časť nie je možné od ostatného textu zmluvy oddeliť, čo znamená, že veriteľ súhlas žalobcov uzatvoriť poisťnú zmluvu už vopred prezumoval. Vo vopred pripravenej formulárovej zmluve žalovaná nemala možnosť poisťenie odmietnuť, napr. zaškrtnutím políčka „odmietam poisťenie“. Akákoľvek zmluvná podmienka, ktorá vychádza z vopred prezumovaného súhlasu spotrebiteľa je vychádzajúc podporne aj z ustanovenia § 44 ods. 1 in fine Občianskeho zákonníka podmienkou neprijateľnou. Pokiaľ bolo v predformulovanej zmluve dohodnuté aj platenie poisťenia, dokonca poisťné sa stalo súčasťou splátky, toto predstavuje doplnkovú službu a náklady za ňu mali byť zahrnuté do celkových nákladov úveru a v tej súvislosti premietnuté do RPMN. Čo sa týka poisťnej zmluvy, ktorú by mala uzavrieť žalovaná s poisťovateľom, takú zmluvu žalovaná k dispozícii nemá.

17. Z priložených kópií poštových poukážok a z prehľadu úhrad v tabuľkovej forme vyplýva, že žalovaná uhradila žalobcovi zo Zmluvy zo dňa 29.9.2015 sumu 655,37 Eur. Z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru je jej povinnosťou vrátiť len poskytnuté finančné prostriedky, to znamená $3\,640 - 655,37 = 2\,984,63$ Eur.

18. V Zmluve zo dňa 2.8.2016 v bode 2.3 je vyčíslený zvyšný záväzok žalovanej voči žalobcovi ako veriteľovi zo Zmluvy zo dňa 29.9.2015, ktorý sa má refinancovať vo výške 3.498,97 Eur. Takýto záväzok však vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru poskytnutého na základe Zmluvy zo dňa 29.9.2015 v čase uzavretia Zmluvy o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka č. 1688765824 zo dňa 02.08.2016 neexistoval, preto tiež aj vzhľadom na neurčitosť a nezrozumiteľnosť špecifikácie záväzku, ktorý sa má refinancovať máme za to, že Zmluva o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka č.1688765824 zo dňa 02.08.2016 je absolútne neplatná.

19. Žalovaná v závere s poukazom na ustanovenie § 1 ods. 6 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch uviedla, že poskytnutím jej ďalšieho úveru - pod názvom „Lepšia splátka“, ktorý uzavrela dňa 2. 8. 2016, došlo v porovnaní s pôvodným úverom pod názvom „Dobrá pôžička“ zo dňa 29. 9. 2015 k zhoršeniu podmienok splácania, nakoľko úver poskytnutý zmluvou je pre absenciu náležitostí zmluvy bezúročný a bez poplatkov a takýmto spôsobom si uzatvorením novej zmluvy žalovaný ako veriteľ zabezpečil plnenie, na ktoré by inak nemal nárok.

20. Navyše predmetnú zmluvu zo dňa 2. 8. 2016 uzavrela v tiesni, a tak súhlasila s dlhom z predchádzajúcej zmluvy z dôvodu, že chcela zabrániť rastu úrokov z omeškania.

21. V ďalšom vyjadrení splnomocnený zástupca žalovanej uviedol, že veriteľ pri poskytovaní úveru neprístupoval k skúmaniu bonity žalovanej s odbornou starostlivosťou, keď postupoval tak, že súčasťou predzmluvných rokovaní bola Žiadosť o spotrebiteľský úver a Dotazník klienta, obidva zo dňa 2.8.2016 (teda zo dňa, kedy bola uzatvorená samotná úverová zmluva) a boli v nich uvedené nepravdivé a nedostatočné informácie o finančných pomeroch žalovanej. Žiadosť obsahuje v bode 1.2 informácie o dlžníkovi okrem iného aj stav zamestnania, čistý mesačný príjem, ktorý je uvedený vo výške 350 Eur, iné

príjmy vo výške 0,- Eur, mesačné splátky iných úverov a pôžičiek vo výške 0,- Eur a zrážky vo výške 0,- Eur. V Dotazníku pre klienta je uvedené že náklady na domácnosť predstavujú 33 Eur mesačne a čistý mesačný príjem žalovanej je vo výške 347 Eur. Ďalej je v nich nesprávne uvedený údaj o mesačných výdavkoch na domácnosť. Z priloženého dokladu SIPO vyplýva, že náklady za elektrinu a poplatok RTVS je 66,04 Eur mesačne za obdobie 8. a 9. mesiac 2016. Z predložených kópií poštových poukážok vyplýva, že žalovaná spolu s manželom spláca úver vo výške 92 Eur mesačne poskytnutý Prvou stavebnou sporiteľňou, a.s., teda mesačné výdavky na domácnosť v žiadnom prípade nemôžu byť 33 Eur. Dotazník ani nie je žalovanou podpísaný.

22. Pokiaľ by žalobca ako veriteľ skúmal s odbornou starostlivosťou bonitu žalovanej, k vyššie uvedeným informáciám by dospel. Tiež by dospel aj k tomu záveru, že pokiaľ žalovaná nebola schopná splácať skorší úver, nebude schopná splácať ani nový úver s vyššou splátkou. Navyše Dotazník nevyplnila žalovaná, ale žalobca a údaje v ňom prispôbil tak, aby splnila podmienky pre poskytnutie úveru.

23. Vyššie uvedené konanie zo strany žalobcu pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať úver považuje žalovaná za rozporné s dobrými mravmi, preto aj z tohto dôvodu je Zmluvu zo dňa 2.8.2016 absolútne neplatná, takže v danom prípade došlo k plneniu bez právneho dôvodu. Jediným nárokom, ktorý žalobcovi patrí, je nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa §§ 451 a 457 Občianskeho zákonníka, teda žalobca má nárok na vrátenie len reálne poskytnutých finančných prostriedkov, a to sumy 1 141,03 Eur (nový objem úveru). Žalovaná uhradila z tejto sumy žalobcovi sumu 1 104,48 Eur (čo vyplýva zo žalovanou priložených kópií poštových poukážok a prehľadu úhrad v tabuľkovej forme).

24. Ďalej žalovaná vzniesla námietku premlčania ňou uznaného nároku žalobcu s poukazom na ustanovenie § 107 Občianskeho zákonníka. K tomu uviedla, že najneskôr vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru došlo k zisteniu na strane žalobcu o tom, že sa žalovaná na jeho úkor mala bezdôvodne obohatiť. Od tohto dátumu plynie premlčacia dvojročná subjektívna a trojročná objektívna premlčacia lehota. Ak list pomenovaný ako „Upozornenie - Výzva na splatenie dlžnej časti úveru~ zo dňa 18.5.2017 bol doručovaný dňa 19.5.2017 (čo preukazuje priložený podací hárok), od tejto doby začala plynúť žalobcovi dvojročná subjektívna premlčacia lehota na uplatnenie tohto nároku, avšak nárok v tejto lehote neuplatnil a došlo tak k premlčaniu nároku (návrh na vydanie platobného rozkazu bol Okresnému súdu Banská Bystrica doručený až 1.10.2019).

25. Z vyššie uvedených dôvodov navrhovala žalovaná žalobu v celom rozsahu zamietnuť a priznať jej plnú náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %. K písomnému vyjadreniu predložila dôkazné listiny, a to Výpis z úverového účtu č. XXXXXX-XXXXXXXXXX za obdobie 1.1.2016 - 31.12.2016, Zmluva o spotrebiteľskom úvere dobrá pôžička č. 1546710046 zo dňa 29.9.2015, Žiadosť o spotrebiteľský úver zo dňa 2.8.2016, Dotazník klienta zo dňa 2.8.2016, Doklad SIPO o úhradách nákladov za elektrinu a poplatku RTVS, Kópie poštových poukážok - potvrdenia o splácaní úveru vo výške 92 Eur mesačne poskytnutého PSS, Kópie poštových poukážok - úhrady splátok zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere Dobrá pôžička č. 1546710046 zo dňa 29.9.2015, Prehľad úhrad zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere dobrá pôžička č. 1546710046 zo dňa 29.9.2015 v tabuľkovej forme, Kópie poštových poukážok - úhrady splátok zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka č. 1688765824 zo dňa 02.08.2016, Prehľad úhrad zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka č.1688765824 zo dňa 02.08.2016 v tabuľkovej forme, List - Upozornenie - Výzva na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 18.5.2017, Podací hárok - potvrdenie o doručovaní listu zo dňa 18.5.2017.

26. V písomnom vyjadrení k odporu (v replike) žalobca v celom rozsahu poprel tvrdenie žalovanej uvádzané v odpore a poukázal na nesprávnosť tvrdenia žalovanej spočívajúce v konštatovaní, že refinancovanie úveru je privatívnu nováciou. Poukázal a citoval odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Trnave zo dňa 19.5.2020 pod sp. zn. 11Co/262/2019, v ktorom sa okrem iného uvádza: „K veci považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že postup, ktorým sa na základe novej zmluvy o úvere refinancujú staré úvery, je v súlade s ust. § 497 Obchodného zákonníka, pričom úver môže byť poskytnutý aj tak, že finančné prostriedky čerpané z úveru budú priamo poukázané bankovým prevodom na bankový účet veriteľa refinancovaného úveru (porovnaj uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 20/2012 zo dňa 22.1.2012 a uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obo 157/2004 zo dňa 27.3.2012), pričom refinancovanie je možné aj pri spotrebiteľských úveroch (uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/60/2016 zo dňa 2.5.2017). Na základe uvedených skutočností je zrejmé, že uvedenú

novú zmluvu o úvere nemožno vyhodnotiť ako privatívnu nováciu, ale je nevyhnutné za právny dôvod zániku refinancovaného úveru označiť splnenie dlhu v zmysle § 559 Občianskeho zákonníka.... ..Keďže spotrebiteľ ako dlžník zrefinancovaného záväzku dlh splnil, do úvahy by prichádzalo právo spotrebiteľa podať žalobu na vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka.

27. K tvrdeniu žalovanej, že zmluvu zo dňa 2. 8. 2016 uzavrela v tiesni, uviedol, že žalovaná toto tvrdenie žiadnym spôsobom nepreukázala. Nedáva zmysel aby žalovaný v čase tiesni nadbytočne navyšoval úver o takmer 30% zostatku predchádzajúceho úveru. Navyše veriteľ v čase uzatvorenia zmluvy nepredstavoval na trhu monopol a žalovaná sa v čase uzatvárania zmluvy mohla obrátiť na akéhokoľvek iného veriteľa. V prípade uzatvárania spotrebiteľských zmlúv o úvere je zrejmé, že úver sa poskytuje na žiadosť. Sám veriteľ môže spotrebiteľov osloviť prostredníctvom marketingu, kde širokej skupine ponúka svoje produkty, nijakým spôsobom ich však nenúti vstúpiť do obchodného miesta a podpísať úverové zmluvy. Ak by žalovaná aj preukázala tieseň, tieseň ako taká nepredstavuje vadu právneho úkonu spočívajúceho v absencii slobody prejavu „vis absoluta“ alebo „vis compulsiva“.

28. Žalobca ďalej poprel tvrdenie žalovanej, žeby pri uzatváraní zmluvy z 2. 8. 2016 nekonal s odbornou starostlivosťou pri skúmaní bonity žalovanej. K tomu poukázal na tú skutočnosť, že pri podpisovaní, resp. vyplňovaní žiadosti a pri samotnom podpise zmluvy žalovaná tak potvrdila správnosť ňou uvedených údajov a v prípade ich nesprávnosti bola povinná upozorniť na to veriteľa. V závere svojho vyjadrenia uviedol, že žalovaná nepreukázala pravdivosť a správnosť svojich tvrdení, preto zmluva zo dňa 2. 8. 2016 je platná a účinná, preto naďalej zotrval na podanom návrhu v celom rozsahu a navrhol pokračovať v konaní na príslušnom okresnom súde podľa § 14 ods. 1 zákona č. 307/2016 Z. z., na čo bola vec postúpená podľa § 10 ods. 3 a § 14 ods. 3 citovaného zákona tunajšiemu súdu ako súdu príslušnému na ďalšie konanie.

29. V ďalšom konaní žalovaná v písomnom vyjadrení na výzvu súdu (v duplike) sa nestotožnila s tvrdením žalobcu, že refinancovanie úveru je privatívnou nováciou aj napriek stanovisku v citovanom rozsudku Krajského súdu v Trnave. S poukazom na ustanovenie § 497 Obchodného zákonníka a § 658 Občianskeho zákonníka zotrvala na svojom tvrdení, že v danom prípade uzavretím zmluvy z 2. 8. 2016 išlo len o účtovné vyporiadanie záväzku, a teda o nahradenie doterajšieho záväzku záväzkom novým z titulu úveru. Poukázala na to, že je potrebné preskúmať zmluvu o staršom úvere zo dňa 29. 9. 2015, ktorý je bezúročný a bez poplatkov z dôvodov, ktoré už uvádzala v odpore. Zotrvala na tvrdení, že predmetná zmluva zo dňa 2. 8. 2016 je absolútne neplatná, nakoľko spôsob refinancovania staršieho dlhu je nedovoleným konaním veriteľa, ktorým sám sebe refinancoval viac ako mal, nakoľko refinancoval aj tú časť úveru, ktorú by spotrebiteľ nebol povinný mu plniť na základe skorších zmlúv.

30. K popieraní tvrdenia, že zmluva z 2. 8. 2016 mala byť uzavretá v tiesni, uviedla, že by z vlastnej iniciatívy nenavyšovala zostatok predchádzajúceho úveru, pokiaľ by nebola v tiesni, iniciatívu v tomto smere vyvinul sám žalobca, a to tak, že ju kontaktovali pracovníci banky, že jej môžu poskytnúť finančné prostriedky, pričom ju neupozornili na to, že ide o refinancovanie staršieho úveru. Navyše žalobca nepristupoval ku skúmaniu bonity tak, ako už žalovaná v odpore uviedla, čo bolo v rozpore s dobrými mravmi, čo má opäť za následok absolútnu neplatnosť zmluvy. V závere zotrvala na v odpore vznesenej námietke premlčania.

31. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 21. 9. 2020, ktorého sa žalobca, ani jeho právny zástupca nezúčastnil. Svoju neúčasť písomne ospravedlnil, zotrval na podanej žalobe s poukazom na dôkazy k nej predložené a písomné vyjadrenia, preto súd podľa § 180 C.s.p. pojednával za jeho neprítomnosti. Žalovaná bola na pojednávaní osobne prítomná. Prítomná bola aj zástupkyňa občianskeho združenia A.. H.. U. D., ktorá navrhovala žalobu v celom rozsahu zamietnuť s poukazom na rozsiahle písomné vyjadrenia v odpore a v duplike.

32. Žalovaná v účastníckej výpovedi uviedla, že v čase, keď uzatvárala úverovú zmluvu, pracovala. Splácala úver mesačnými splátkami, avšak nakoľko prišla o zamestnanie, chcela splácať nižšiu sumu, o čom sa však s bankou nedalo dohodnúť. Manžel pracuje tiež nepravidelne, preto sa dostali so splácaním splátok do omeškania. Banka jej poskytla ďalší úver, ktorý podpísala na pošte v Levoči, kde jej na jej účet dali sumu vo výške 1.100,- eur. Ona vtedy nevedela, čo sa udialo so zvyšnou sumou z ďalšieho poskytnutého úveru. Až po vysvetlení zástupkyňou združenia sa dozvedela, že z poskytnutého úveru jej bol refundovaný pôvodný úver. V závere uviedla, že toho času pracuje v Domove sociálnych služieb

v Spišskom Podhradí. Mesačne poberá minimálnu mzdu. Manžel je nezamestnaný. Nepamätá si, kedy prestala pravidelne splácať úver. Predložila potvrdenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o prehľade evidencie jej osoby ako uchádzača o zamestnanie za obdobie rokov 1991 až 2017.

33. Strany sporu v záverečných prejavoch zotrúvali na svojich ústnych a písomných vyjadreniach. Súd po zistení, že nenavrholi žiadne ďalšie dôkazy, uznesením dokazovanie vyhlásil za ukončené.

34. Podľa § 1 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z. účinného ku dňu uzavretia zmluvy 2. 8. 2016 tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru, podmienky na udelenie povolenia na poskytovanie spotrebiteľských úverov, podmienky na výkon činnosti veriteľa a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

35. Podľa § 1 ods. 6 zákona č. 129/2010 Z. z. účinného ku dňu uzavretia zmluvy 2. 8. 2016 ak spotrebiteľ a veriteľ z dôvodu neplnenia záväzkov spotrebiteľa vyplývajúcich z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavrujú novú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorou sa odkladajú splátky alebo sa mení spôsob splácania a ktorej účelom je zabrániť prípadnému súdnemu konaniu o nárokoch veriteľa, pričom podmienky splácania vyplývajúce z novej zmluvy o spotrebiteľskom úvere nie sú pre spotrebiteľa horšie ako podmienky splácania vyplývajúce z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, vzťahujú sa na novú zmluvu o spotrebiteľskom úvere ustanovenia § 1 až 3, § 4 ods. 5, § 5, § 6, § 8, § 9 ods.1 a ods. 2 písm. a/ až l/ a o/ a t/, ods. 4 a 6 až 8, § 11, § 12, § 14, § 16, §18 až 23 a § 25 až 27.

36. Podľa § 2 písm. g/ zákona č. 129/2010 Z. z. účinného ku dňu uzavretia zmluvy 2. 8. 2016 na účely tohto zákona sa rozumie celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj poisťné a náklady spojené so zmluvou o zabezpečení záväzku spotrebiteľa podľa tohto zákona, ktorých uzavretím bolo podmienené získanie spotrebiteľského úveru alebo jeho získanie za ponúkaných podmienok,

37. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. účinného ku dňu uzavretia zmluvy 2. 8. 2016 veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

38. Podľa § 11 ods. 1 písm. a/, b/, d/, g/ zákona č. 129/2010 Z. z. účinného ku dňu uzavretia zmluvy 2. 8. 2016 poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.

39. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. účinného ku dňu uzavretia zmluvy 2. 8. 2016 ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 22.

40. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného ku dňu uzavretia zmluvy 2. 8. 2016 spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

41. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného ku dňu uzavretia zmluvy 2. 8. 2016 ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

42. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného ku dňu uzavretia zmluvy 2. 8. 2016 spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

43. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného ku dňu uzavretia zmluvy 2. 8. 2016 zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

44. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného ku dňu uzavretia zmluvy 2. 8. 2016 zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

45. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

46. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

47. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

48. Podľa § 457 Občianskeho zákonníka ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

49. Podľa § 516 ods. 1 Občianskeho zákonníka účastníci môžu dohodou zmeniť vzájomné práva a povinnosti.

50. Podľa § 516 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak z dohody nevyplýva nepochybne, že dojednaním nového záväzku má doterajší záväzok zaniknúť, vzniká nový záväzok popri doterajšom záväzku, ak sú pre jeho vznik splnené zákonom požadované náležitosti.

51. Podľa § 516 ods. 3 Občianskeho zákonníka zabezpečenie práv, ktorých sa dohoda týka, trvá naďalej. Ak však k dohode došlo bez súhlasu ručiteľa, môže proti veriteľovi namietat' všetko, čo by mohol namietat', keby dohoda nebola.

52. Prevedeným dokazovaním, výsluchom žalovanej strany za použitia dôkazných listín predložených stranami sporu a vzájomných písomných vyjadrení súd zistil tento skutkový stav:

53. Dňa 2. 8. 2016 uzavrel žalobca, ako veriteľ, a žalovaná ako dlžník Zmluvu o spotrebiteľskom úvere - Lepšia splátka č.1688765824. Titulom predmetnej zmluvy žalobca poskytol žalovanej účelový úver určený na refinancovanie vo výške 4 640 Eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splatiť v 96 mesačných splátkach pri výške mesačnej splátky 83,62 Eur, mesačná splatnosť úveru je k 20. dňu v kalendárnom mesiaci, splatnosť prvej splátky je dňa 20.09.2016, konečná splatnosť úveru je dňa 20.08.2024, RPMN

je vo výške 14,90 %, priemerná hodnota RPMN banky je 16,00 %, priemerná RPMN na trhu 10,53 %, fixná úroková sadzba 14,90 %, a v takej istej výške je odplata za poskytnutie úveru, celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť 8 027,27 Eur. Predmetný úver bol poskytnutý bez poistenia.

Účelom úveru bolo splatenie, resp. refinancovanie prvého úveru, ktorý žalobkyňa čerpala od tej istej banky na základe Zmluvy uzavretej dňa 29. 9. 2015 vo výške 3.640,- eur s názvom Dobrá pôžička, ktorej zostatok bol vo výške 3.498,97 eur.

54. Žalovaná neuznala uplatnený návrh žalobcu v celom rozsahu. Navrhovala, aby súd posúdil zmluvu o úvere ako neplatný právny úkon podľa § 39 Občianskeho zákonníka a v tom prípade vznáša námietku premlčania s poukazom na to, že v zmysle zásad o vydaní bezdôvodného obohatenia sú obe strany povinné sa vysporiadať. V danom prípade je však nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčaný, nakoľko subjektívna 2-ročná premlčacia lehota uplynula dňa 19. 5. 2019.

55. V prvom rade sa teda súd zaoberal otázkou platnosti, resp. neplatnosti úverovej zmluvy zo dňa 2. 8. 2016, ktorou bol refinancovaný predchádzajúci záväzok žalovanej. Súd sa s tvrdením splnomocneného zástupcu žalovaného, že v danom prípade predmetná zmluva je podľa jej obsahu dohodou o zmene záväzku (privatívnou nováciou v zmysle § 516 Občianskeho zákonníka) nestotožňuje. Pri posudzovaní tohto právneho úkonu súd poukazuje a v celom rozsahu sa stotožňuje s právnym názorom vyriešeným v rozhodnutí Krajského súdu v Trnave zo dňa 19. 5. 2020 pod sp. zn. 11Co/262/2019 (viď bod 26. tohto odôvodnenia). Na základe uvedeného má súd zato, že predmetnú úverovú zmluvu z 2. 8. 2016 nemožno vyhodnotiť ako privatívnu nováciu, nakoľko za právny dôvod zániku refinancovaného úveru treba označiť splnenie dlhu v zmysle § 559 Občianskeho zákonníka. Potom tak, ako sa uvádza v predmetnom stanovisku citovaného rozsudku, žalovaná, pokiaľ má zato, že pôvodný refinancovaný úver bol bezúročný a bez poplatkov, má právo domáhať sa žalobou na vydanie bezdôvodného obohatenia vydania rozdielu sumy, ktorú pri hodnotení predmetného úveru v odôvodnení vypočítala. Vo vzťahu k domnulej neplatnosti úverovej zmluvy súd poukazuje zároveň aj na nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 5/2014, v ktorom je zdôraznené, že jedným zo základných princípov výkladu zmlúv je priorita výkladu, ktorý vedie k platnosti zmluvy, pred takým výkladom, ktorý vedie k neplatnosti, ak do úvahy prichádzajú obidva výklady. Neplatnosť zmluvy má byť teda výnimkou, a nie zásadou. Taká prax, keď všeobecné súdy preferujú celkom opačnú tézu uprednostňujúcu výklad vedúci k neplatnosti zmluvy pred výkladom nezakladajúcim jej neplatnosť, preto nie je ústavne konformná a je v rozpore s princípmi právneho štátu vyplývajúcimi z čl. 1 Ústavy.

„Prehnané formalistické požiadavky všeobecného súdu na formuláciu predmetu zmluvy sú ústavne neakceptovateľné. Úloha všeobecného súdu pri hľadaní riešenia súdnej právnej veci a interpretácii relevantných právnych úkonov totiž nespočíva vo „vyhľadávaní“ dôvodov neurčitosti predmetu zmluvy (prípadne iných dôvodov jeho neplatnosti), ale v poskytnutí súdnej ochrany účastníkom občianskeho súdneho konania. Táto má byť založená okrem iného aj na zohľadnení a plnej aplikácii všetkých zákonných kritérií platných pre výklad právnych úkonov a súčasnej preferencii výkladu v prospech platnosti, a nie neplatnosti právneho úkonu“ (Ústavný súd SR sp. zn. I. ÚS 640/2014).

56. V tejto súvislosti súd poukazuje na stanovisko Ústavného súdu v náleze zo dňa 24. 10. 2013 sp. zn. ÚS/547/2012, v ktorom sa poukazuje na nekritickú favorizáciu spotrebiteľa a na stanovisko v uznesení zo dňa 20. 9. 2017 sp. zn. ÚS/547/2017, v ktorom je taktiež vyjadrené znepokojenie vo vzťahu k neustále sa sprísňujúcej právnej úprave ochrany spotrebiteľov v ich prospech. Tendenčným postojom súdnych orgánov v prospech spotrebiteľa, prejavom ktorého je zámerná snaha deštruovať zmluvné a zákonné práva veriteľa sa evidentne porušuje základný princíp rovnosti strán, ako aj princíp právnej istoty a predvídateľnosti práva. Aj ochrana spotrebiteľa má svoje medze a v žiadnom prípade ju nemožno pojať ako obranu pred ľahkomyselnosťou a nezodpovednosťou (rozsudok NS ČR zo dňa 29.6.2010 sp. zn. 23Cdo/1201/2009; ŠVESTKA, J. - SPÁČIL, J. - ŠKÁROVÁ, M. - HULMÁK, M. a kol.: Občiansky zákonník I. Komentár. C.H.BECK, Praha 2008, str. 408).

57. Súd zároveň v súvislosti so stanoviskom žalobcu o neplatnosti právneho úkonu - refinančného úveru, poukazuje aj na závery nálezu pléna Ústavného súdu SR zo dňa 7.2.2018 PL. ÚS 11/2016-60, v ktorom sa uvádza: „aj keď je ochrana spotrebiteľov neoddeliteľnou súčasťou súčasného súkromného práva a postavenie spotrebiteľov je potrebné brať vážne, ochranu spotrebiteľov je nutné interpretovať triezvo, neutrálne ako akékoľvek inštitúty s tým, že táto ochrana je už súčasťou zákonnej normy a už nepotrebuje osobitnú expanzívnu interpretáciu nad rámec interpretačných štandardov vrátane teleologického výkladu.“ (ods. 46).

58. Vzhľadom na vyššie uvedené súd v závere po stotožnení sa s právnym stanoviskom žalobcu konštatuje, že úverová zmluva uzavretá dňa 2. 8. 2016 nie je v zmysle ustanovení § 39 Občianskeho zákonníka neplatným právnym úkonom. Čo sa týka výpovede žalovanej, ktorá uvádzala, že nemala vedomosť, na aký účel boli použité finančné prostriedky poskytnuté jej ďalším úverom, takéto tvrdenie žalobkyne súd hodnotí len ako účelové a tendenčné, nakoľko je absolútne nepravdepodobné, aby žalobkyňa, ktorá je plne spôsobilá k právnym úkonom, nemala vedomosť o tom, že nebola schopná splácať prvý úver, a práve preto jej bol poskytnutý bankou refinančný úver. Sama potvrdila, že prevzala po podpísaní úverovej zmluvy len sumu 1.100,- eur (podľa správneho prepočtu uvedeného v odpore vo výške 1.140,03 eur). Tak isto žiadnymi relevantnými dôkazmi nepreukázala tvrdenie, že zmluvu uzavrela v tiesni. Dobrovoľne, bez prinútenia žalobcu podpísala Žiadosť o spotrebiteľský úver a vyplnila dotazník klienta. Tvrdenie, že súhlasila s dlhom z predchádzajúcej zmluvy z dôvodu: „že chcela zabrániť rastu úrokov z omeškania“, je dôkazom, že s určitosťou vedela, že banka jej poskytuje ďalší úver na splatenie predošlého úveru, k čomu mohla a nemusela pristúpiť. Navyše právny úkon uzavretý v tiesni nie je neplatný, vzniká len právo na odstúpenie od zmluvy, k čomu žalovaná nepristúpila.

59. Nakoľko zmluva uzavretá dňa 2. 8. 2016 je zmluvou spotrebiteľskou, súd ju podrobil súdnej kontrole, či táto obsahuje všetky zákonné náležitosti v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. a § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, a či predmetná žaloba bola podaná v zákonnej 3-ročnej premlčacej lehote.

60. Z dôkazných listín predložených žalobcom súd vzal za preukázané, že žalobca postupoval v súlade s ustanovením § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, keď pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru vyzval písomne žalovanú, že ku dňu 18. 5. 2017 pohľadávka banky vyplývajúca zo Zmluvy o úvere o viac ako 3 mesiace po dobe splatnosti je vo výške 288,48 eur pozostávajúcej z omeškanej splátky vo výške 279,48 eur. Predmetná výzva bola žalovanej podľa podacieho hárku riadne doručovaná. Tak isto jej bola doručená aj výzva zo dňa 14. 6. 2017, ktorou bola žalovaná opäť vyzvaná na úhradu dlžnej sumy a oboznámená s predčasnou splatnosťou úverovej pohľadávky ku dňu 14. 6. 2017. Predmetnú písomnosť dňa 23. 6. 2017 podľa doručky predloženej žalobcom aj prevzala. Úver sa stal takto predčasne splatným. Žalobca sa domáha zaplatenia dlžnej istiny s príslušenstvom predmetnou žalobou, ktorá bola podaná v zákonnej 3-ročnej premlčacej lehote (žaloba podaná na Okresný súd Banská Bystrica dňa 1. 10. 2019). Súd k tomu uvádza, že premlčacia zákonná lehota je dodržaná, aj keby sa podľa odlišných stanovísk, ktoré vyplývajú z doterajšej súdnej praxe, začiatok plynutia premlčacej lehoty mal počítať odo dňa nezaplatenia prvej splátky plus 3 mesiace, alebo odo dňa uplynutia 10 kalendárnych dní od prevzatia tejto výzvy, s oboznámením o predčasnej splatnosti úveru.

61. Po zistení, že žaloba bola podaná v zákonnej 3-ročnej premlčacej lehote, súd vykonaným dokazovaním vzal za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu, ako veriteľom a žalovanou, ako dlžníkom, bola dňa 2. 8. 2016 uzatvorená zmluva (ako už bolo vyššie uvedené o spotrebiteľskom úvere s názvom Lepšia splátka), pričom išlo o účelový úver určený na refinancovanie predošlého úveru poskytnutého žalovanej tou istou bankou, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou. Z obsahu zmluvy je zrejmé, že sa jedná o formulárovú (typovú) zmluvu pripravenú vopred žalobcom, ktorej obsah nemala žalovaná možnosť reálne ovplyvniť alebo pozmeniť. Zmluvu uzatvorila žalovaná ako nepodnikateľka. Úverová zmluva uzatvorená medzi predchodcom žalobcu a žalovaným je aj absolútnym obchodom v zmysle § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka. Keďže ide aj o spotrebiteľský úver, ktorý je regulovaný osobitnou úpravou, a to zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch platnom v čase uzavretia zmluvy v spojení s úpravou uvedenou v § 52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka, súd v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa na tieto vzťahy aplikoval právnu úpravu uvedenú v Občianskom zákonníku.

62. Súd dokazovaním zistil, že žalobca pri uzatváraní úverovej zmluvy zo dňa 2. 8. 2016 so žalovanou nepostupoval s odbornou starostlivosťou, keďže náležite nezisťoval a nevyhodnocoval finančné pomery žalovanej ako dlžníčky pred poskytnutím úveru, teda bonitu klienta. Z obsahu zmluvy a ani žaloby nevyplýva, aby žalobca ako veriteľ zisťoval dostatočne výdavky žalovanej a aby nahliadol do príslušnej databázy o spotrebiteľoch. Súd pri posudzovaní skúmaní bonity žalobcom sa stotožňuje s argumentáciou žalovanej uvedenou v odpore a vzal za preukázané, že žalobca neprístupoval ku skúmaniu bonity s odbornou starostlivosťou pri predkladaní žiadosti o spotrebiteľský úver a vyplňovaní dotazníka klienta zo dňa 2. 8. 2016. V uvedených dokumentoch neboli uvedené pravdivé a dostatočné informácie o finančných pomeroch žalovanej, k čomu žalovaná predložila listinné

dôkazy, z ktorých vyplýva, že jej čistý mesačný príjem bol vo výške 350,- eur, ďalej mesačné splátky iných úverov a pôžičiek sú uvedené vo výške 0,- eur a zrážky vo výške 0,- eur. Tieto údaje sú mylné v absolútnom rozpore s predmetným refinancovaným úverom, z ktorého jasne vyplýva, že tento bol poskytnutý na platenie predošlého úveru, ktorý žalovaný splácala, resp. mala splácať mesačne po 73,37 eur. Žalovaná ďalej predložila poštové poukážky, z ktorých vyplýva, že spolu s manželom splácala ďalší úver vo výške 92,- eur poskytnutý Prvou stavebnou sporiteľňou. Ďalej v dotazníku pre klienta je uvedené, že náklady na domácnosť predstavujú 33,- eur mesačne a čistý mesačný príjem je vo výške 347,- eur. Z priloženého dokladu SIPO vyplýva, že náklady za elektrinu a poplatok RTVS u žalovanej sú vo výške 66,04 eur v mesiacoch august a september 2016. Z uvedeného vyplýva, že v dotazníku je nesprávne uvedený údaj o mesačných nákladoch na domácnosť a predmetný dotazník nie je žalovanou podpísaný.

63. Súd teda v závere zhodnotil, že žalobca nepostupoval s odbornou starostlivosťou, keď zisťoval bonitu žalovanej, teda postupoval v rozpore s § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. Aj pre porušenie tejto zákonnej podmienky je predmetný úver podľa § 11 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z. bezúročný a bez poplatkov. S poukazom na ustanovenie § 9 ods. 2 citovaného zákona v spojení s § 3 ods. 1 a § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka postačuje, ak spotrebiteľská zmluva obsahuje čo i len jednu neprijateľnú zmluvnú podmienku, čo má za následok jej bezúročnosť a bezpoplatkovosť, preto sa súd v tomto konaní bližšie nezaoberal, či zmluva obsahuje aj ďalšie neprijateľné zmluvné podmienky. V závere súd konštatuje, že žalobca pochybil, keď preukázateľne pri refinancovaní úveru zistil, že žalovaná nie je schopná splácať pôvodný - skorší úver, mal vyhodnotiť, že nebude schopná splácať ani nový úver, dokonca s ešte vyššou splátkou, takéto konanie je v rozpore s dobrými mravmi, čo má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť predmetného úveru, ale nie neplatnosť úverovej zmluvy.

64. Po právnom posúdení, že predmetný spotrebiteľský úver nie je neplatný právny úkon, je však bezúročný a bez poplatkov, a po preukázaní, že žalovaná zo v žalobe požadovanej dlžnej sumy od podanej žaloby nič neuhradila (navyše výšku istiny nesplateného úveru nerozporevala) súd vyhovel žalobe čo do požadovanej istiny 3.930,98 eur, vyčísleného zákonného úroku vo výške 475,68 eur, nakoľko je to úrok vyčíslený žalobcom od momentu zosplatnenia úveru do vykonania poslednej úhrady žalovaným. Zároveň zamietol žalobcom požadovaný vyčíslený úrok z istiny vo výške 265,13 eur, (súčet dlžného a zákonného úroku), nakoľko je úver bezúročný, a teda nemá nárok žalobca na náhradu zmluvných úrokov a zamietol aj hradenie poplatku vo výške 9,- eur (úver vyhodnotil bez poplatkov). Zároveň priznal žalobcovi aj zákonný úrok z omeškania z dlžnej istiny, nakoľko žalovaná sa preukázateľne svojou nečinnosťou nesplácaním splátok úveru dostala do omeškania.

65. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

66. Podľa § 3 Vládneho nariadenia č. 87/1995 Zb. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

67. Súd priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy, a to odo dňa zaplatenia poslednej splátky zo sumy 3.930,98 eur do 10. 9. 2019, teda odo dňa nasledujúceho po uhradení poslednej splátky (vo výške 60,- eur dňa 9. 9. 2019).

K uvedenému dátumu bola základná úroková sadzba ECB vo výške 0,00 %, od 1. 2. 2013 výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba ECB platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, preto má žalobca nárok na úrok z omeškania vo výške 5 % ročne.

68. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

69. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

70. Podľa § 262 ods. 2 C.s.p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

71. Žalobca mal v konaní čiastočný (takmer prevažný) úspech, bol úspešný v rozsahu 94,97 %, neúspešný v rozsahu 5,03 % (neúspech v časti o zaplatenie sumy 274,13 eur), preto mu súd priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 89,94 % (rozdiel úspechu 94,97 % a neúspechu - 5,03 %).

72. O výške trov súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v § 365 odseku 1 CSP, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.